

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/119/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6815010008
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6815010008.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 1. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Petra Chovanka a JUDr. Juraja Babjaka o odvolaniach obžalovaného N.. L. W. a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/1/2015 zo dňa 05.08.2015, takto

rozhodol:

Podľa § 320 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/1/2015 zo dňa 05.08.2015 v celom rozsahu a s poukazom na ustanovenie § 280 ods. 2 Tr. por. p o s t u p u j e

vec Okresnému úradu Rimavská Sobota, pre skutok, ku ktorému došlo tak, že

dňa 08.06.2014 okolo 04.30 hod. v katastrálnom území obce Chvalová, okres Revúca, neoprávnene zasiahol do výkonu práva poľovníctva tým, že motorovým vozidlom zn. Honda RD9 CR-V VAN s ev. číslom X. XXX S., ktoré viedol N.. Y. P., nar. XX.XX.XXXX sa dostal na cestu č. III/532005 v smere od obce Chvalová do obce Rybník na poľovný pozemok poľovného revíru Španie Pole, pričom po zastavení motorového vozidla N.. L. W., L., ako spolujazdec sediaci vedľa vodiča, cez otvorené okno motorového vozidla bez povolenia na lov srnčej zveri jedenkrát vystrelil na srnca lesného (*Capreolus capreolus*) II. vekovej kategórie o hmotnosti 17,5 kg, ktorý sa v tom čase nachádzal na lúke vedľa cesty, a to opakovacou guľovnicou značky SAUER 202, kalibru 308 Winchester, s výrobným číslom N80645, ktorú mu na tento účel podal na zadnom sedadle sediaci majiteľ uvedenej legálne držanej zbrane obvinený Y.. J. Y., následne pri dohliadaní postrelenej srnčej zveri boli pristihnutí privolanými príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ v Tornali, čím usmrtením srnca lesného (*Capreolus capreolus*) II. vekovej kategórie spôsobil Poľovníckemu združeniu „Špaňan“ Španie Pole, 980 23 Španie Pole, majetkovú škodu vo výške 49,21 Eur a Slovenskej republike v zastúpení Okresným úradom Rimavská Sobota, pozemkovým a lesným odborom spoločenskú ujmu vo výške 1.200,- Eur.,

- obvinený N.. L. W., L., sa tohto konania dopustil aj napriek tomu, že od roku 2000 je riadnym členom Slovenského poľovníckeho zväzu, okresnej organizácie Banská Bystrica, kde vykonáva funkciu člena predstavenstva, zároveň je členom Poľovníckeho združenia Vlkanová so sídlom ul Družby č. 29, Banská Bystrica, kde vykonáva funkciu predsedu poľovníckeho združenia a súčasne sa tohto konania dopustil napriek tomu, že od 01.09.2013 zastáva funkciu vedúceho zamestnanca - námestníka riaditeľa Národného lesníckeho centra - Lesníckeho výskumného ústavu, ul. T. G. Masaryka č. 22, Zvolen, s druhom práce v zmysle pracovnej zmluvy „vedeckovýskumné práce, ich zabezpečovanie a plnenie úloh lesníckej ochranárskej služby“ s náplňou práce, okrem iného aj vykonávanie prác špecialistu pre ekológiu zveri v rámci Lesníckej ochranárskej služby,

- obvinený Y.. J. Y. sa tohto konania dopustil aj napriek tomu, že od roku 1999 je riadnym členom Slovenského poľovníckeho zväzu, okresnej organizácie Banská Bystrica, od 23.05.2009 je členom Poľovníckeho združenia „Špaňan“ Španie Pole, 980 23 Španie Pole 21, od decembra 2006 je riadnym členom Poľovníckej spoločnosti Ratková, Repišťia 262, Ratková 982 65, kde vykonáva funkciu predsedu Poľovníckej spoločnosti, od 01.05.2013 je členom výboru v postavení tajomníka Poľovníckej spoločnosti Veľká Hora - Petrovec, Nižný Petrovec 776, 985 01 Kalinovo a dňa 24.11.2010 bol Obvodným lesným

úradom v Lučenci zapísaný do zoznamu členov poľovníckej stráže pre poľovný revír Petrovec, ktorý obhospodaruje Poľovnícka spoločnosť Veľká Hora - Petrovec, Nižný Petrovec 776, 985 01 Kalinovo, ktorý by tento skutok mal prejednať ako priestupok.

o d ť o v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Revúca bol obžalovaný N.. L. W., L., uznaný vinným z prečinu pytliactva podľa § 310 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 08.06.2014 okolo 04.30 hod. v katastrálnom území obce Chvalová, okres Revúca, neoprávnené zasiahol do výkonu práva poľovníctva tým, že motorovým vozidlom zn. Honda RD9 CR-V VAN s ev. číslom X., ktoré viedol N.. Y. P., nar. XX.XX.XXXX sa dostal na cestu č. III/532005 v smere od obce Chvalová do obce Rybník na poľovný pozemok poľovného revíru Španie Pole, pričom po zastavení motorového vozidla N.. L. W., L., ako spolujazdec sediaci vedľa vodiča, cez otvorené okno motorového vozidla bez povolenia na lov srnčej zveri jedenkrát vystrelil na srnca lesného (*Capreolus capreolus*) II. vekovej kategórie o hmotnosti 17,5 kg, ktorý sa v tom čase nachádzal na lúke vedľa cesty, a to opakovacou guľovnicou značky SAUER 202, kalibru 308 Winchester, s výrobným číslom N80645 patriacou Y.. J. Y. v legálnej držbe, sediacemu na zadnom sedadle uvedeného vozidla, čím usmrtením srnca lesného (*Capreolus capreolus*) II. vekovej kategórie spôsobil Poľovníckemu združeniu „Špaňan“ Španie Pole, 980 23 Španie Pole, majetkovú škodu vo výške 49,21 Eur a Slovenskej republike v zastúpení Okresným úradom Rimavská Sobota, pozemkovým a lesným odborom spoločenskú ujmu vo výške 1.200,- Eur.

Bol mu za to uložený peňažný trest podľa § 310 ods. 2, § 36 písm. j), § 38 ods. 3 a § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. vo výmere 800,- Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák., pre prípad, že by mohol byť peňažný trest úmyselne zmarený, ustanovil prvostupňový súd obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. bol tomuto obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti - výkonu poľovníckej činnosti na 2 roky.

Naproti tomu bol obžalovaný Y.. J. Y. podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin pytliactva podľa § 310 ods. 1, 2 písm. b), c) Tr. zák., spáchaného formou účasti - pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, so záverom, že nebolo preukázané, že by skutok spáchal obžalovaný Y.. J. Y..

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom obhajcu obžalovaný N.. L. W. a tiež okresný prokurátor.

Obžalovaný N.. L. W. v písomnom odvolaní uviedol, že napadnutý výrok rozsudku vo vzťahu k nemu považuje za nesprávny, a to z dôvodu, že bol vydaný na základe nesprávne zisteného skutkového stavu veci a nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Vyslovil presvedčenie, že prvostupňový súd rozhodol najmä na základe výpovedí svedkov - policajtov, ktorí ako svedkovia nemali byť vypočúvaní. Podľa neho prvostupňový súd tiež nesprávne vychádzal aj z úradných záznamov týchto policajtov. Pripomína, že policajti v tomto konaní môžu vypovedať k okolnostiam služobného zákroku, ale nie k tomu, čo ktorá osoba pri vykonaní služobného zákroku povedala. V tomto smere poukazuje na príslušnú judikatúru. Z judikatúry podľa neho vyplýva, že výsluch policajtov v procesnom postavení svedka k tvrdeniam podozrivej osoby na mieste činu, či po zadržaní, je neprijateľný a nezákonný. Je teda nutné odlíšiť výpoveď policajta ako svedka k tomu, čo na mieste videl a vnímal od toho, čo im povedala podozrivá, či iná osoba. Dôvodí ďalej, že napriek jeho námietkam o nezákonnosti výsluchu policajtov a tiež k namietaným úradným záznamom sa súd s týmito skutočnosťami nevysporiadal. Ďalej uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil aj výpoveď očitého svedka R., v ktorého výpovedi sa vyskytli rozpory. Polícia pritom nevykonala neopakovateľné a neodkladné úkony, a to odobratie vzoriek na prítomnosť splodín po pušnom prachu stermi z rúk, či odevu. Obžalovaný navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a jeho spod obžaloby oslobodiť.

Okresný prokurátor v odvolaní uvádzal, že okresný súd si nesprávne počínal, keď N.. L. W. neuznal vinným v zmysle obžaloba, teda aj v zmysle odseku 3 písm. c) § 310 Tr. zák. Poukazuje na to, že obžalovaný N.. L. W. v čase spáchania skutku vykonával funkciu námestníka Národného lesníckeho centra - Lesníckeho výskumného ústavu a v rámci pracovnej pozície mal v náplni aj plnenie úloh lesníckej a ochranárskej služby na vykonávanie prác špecialistu pre ekológiu v rámci lesnícko - ochranárskej služby. Podľa prokurátora nedovoleným spôsobom a bez oprávnenia zastrelil srnca, čím porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, postavenia a funkcie.

Prokurátor napadol tiež oslobodzujúci výrok rozsudku v časti týkajúcej sa obžalovaného Y.. Y.. Má za to, že zo svedeckých výpovedí príslušníkov polície vyplýva, že obžalovaný N.. W. strieľal na srnca z motorového vozidla, ale strieľal zo zbrane patriacej obžalovanému Y.. Y., pričom mu mal tento obžalovaný povedať, aby si na zver z jeho zbrane strelil. Všetci zasahujúci policajti vypovedali, že obžalovaný N.. W. bol zúfalý zo vzniknutej situácie, cítil sa byť podvedený, pretože sa domnieval, že Y.. Y. má platné povolenie na odstrel srnca. Vzhľadom k tomu, že každý majiteľ zbrane zodpovedá aj za to, kto s takouto zbraňou, ktorá je v jeho držbe, manipuluje, nesie aj on zodpovednosť za to, že umožnil obžalovanému N.. W. nedovoleným a nezákonným spôsobom uloviť srnca. Obžalovaný Y.. Y. nielenže povzbudzoval obžalovaného W. k tomu, aby na zver vystrelil, ale mu k tomu poskytol aj zbraň. Podľa prokurátora naplnil tak znaky žalovaného trestného činu formou pomoci. Prokurátor navrhol potom napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Revúca, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd na podklade podaných odvolaní preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku proti ktorým odvolatelia podali odvolanie a tiež konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného N.. L. W. možno označiť za dôvodné a odvolanie prokurátora za dôvodné, ale len sčasti.

Na úvod je potrebné uviesť, že okresný súd vykonal potrebné dokazovanie, avšak pri hodnotení zákonnosti a opodstatnenosti dôkazov vychádzal najmä z výpovedí policajtov, ktorí zasahovali na mieste činu a ktorí „vyťažovali“ vtedy podozrivých N.. W. a Y.. Y. k samotnému skutku. Súd sa potom v záveroch rozsudku opiera o to, čo sprostredkovali policajti v postavení svedkov vo svojich výpovediach vo vzťahu k tomu, čo im uvádzali podozriví. Takýto postup však odporuje zaužívanej súdnej praxi.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu mal za preukázané prostredníctvom svedkov, ktorí sledovali odstrel srnca alebo započuli výstrel z posedu susedného revíru a ktorí privolali aj políciu, že k odstrelu srnca došlo posádkou auta, v ktorom boli obidvaja obžalovaní. Z výpovede svedka T. R. vyplynulo, že z posedu videl, ako sa za hranicou revíru pasie srnčia zver. Potom videl, ako sa približuje k pasúcej sa zveri terénne auto svetlej farby, ktoré zastalo a z tohto auta padol výstrel, pričom videl, že došlo k zásahu srnca. Auto potom pokračovalo v jazde, o chvíľu sa vracalo, následne zbadal postavu, ktorá dohľadávala zver. Všetko sledoval pomocou ďalekohľadu. Zavolať políciu a upovedomil aj druhého poľovníka na susednom posede, aby išiel čakať policajtov k ceste. Aj svedok N.. T. Y. počul výstrel, následne mu zavolať svedok R., ktorý mu uviedol, že videl strieľať z terénneho auta svetlej farby, pričom videl, že došlo k zásahu a vyslal ho k ceste, aby skryte vyčkal políciu. Spolu s políciou našli na mieste obžalovaných, neskôr policajti objavili aj N.. Y. P., ktorý bol vodičom svetlého terénneho auta, ktoré bolo identifikované ako vozidlo Honda CR-V, farby šedá metalíza, patriace spoločnosti, v ktorej konateľom bol obžalovaný Y.. Y..

Svedok N.. T. K. ako poľovný hospodár poľovného revíru Španie Pole potvrdil, že nikto z posádky inkriminovaného auta nemal povolenku na odstrel srnca. Deň pred inkriminovanou udalosťou ho navštívil Y.. Y., ako člen predmetného poľovného združenia a oznámil mu, že pôjde do revíru s kamarátom fotografovať v skorých ranných hodinách.

Vypočutí príslušníci polície T. X., Y. U., B. S., W. P., T. X., I. T., G. W., Z. U. a P. N. vypovedali, za akých okolností boli privolaní na miesto činu, koho tam našli, i to, že našli zastreleného srnca, následne našli aj vozidlo Honda CR-V a obžalovaných predviedli na obvodné oddelenie polície. Tieto výpovede až do tejto fázy možno akceptovať a majú dôkaznú hodnotu.

Príslušníci polície, najmä T. X., G. W., W. P., B. S. spísali aj úradné záznamy, a to aj k priebehu tzv. vyťažovania podozrivých Y. Y. a N.. W..

K tomu, ako vypovedali podozriví počas spomínaného vyťažovania, boli títo policajti aj vypočutí, pričom v zmysle dlhoročnej rozhodovacej súdnej praxe tieto výpovede z procesného hľadiska nemožno akceptovať.

Obvinení Y. Y. a N.. W. po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia využili svoje právo a nevypovedali. Ich výpovede potom mali nahradiť spomínané svedecké výpovede policajtov, ktorí popisovali ako obvinení ešte ako podozriví vypovedali počas vyžadovania informácií.

V tejto súvislosti vystupuje medzinárodne aj v našej súdnej praxi uznávané pravidlo „nemo tenetur se ipsum accusare“, teda nikto nie je povinný obviňovať sám seba. Táto zásada je zakotvená v listine základných práv a slobôd, ktorou je SR viazaná a ktorá toto pravidlo prezentuje v článku 37. Toto pravidlo je vyjadrené aj v Ústave SR v článku 47 ods. 1, v zmysle ktorého má každý právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo inej osobe a v článku 50 ods. 4 ústavy sa uvádza, že obvinený môže odoprieť výpoveď, tohto práva ho nemožno pozbaviť nijakým spôsobom. Napokon aj v § 34 ods. 1 Tr. por. sa uvádza, že obvinený, okrem iného má právo odoprieť výpoveď.

Pravidlo nemo tenetur je v súčasnosti vykladané ako zákaz donucovať obvineného k akémukoľvek aktívnemu konaniu, ktorým by prispel k získaniu dôkazov proti sebe. Ak má mať teda tento ústavne chránený princíp reálny obsah, potom sebaobviňujúce vyjadrenie prednesené voči štátnej moci (prezentovanej v tomto prípade políciou) môže mať v rámci trestného stíhania povahu usvedčujúceho dôkazu len za predpokladu, že ho urobila osoba, ktorá mala procesné postavenie obvineného podľa § 206 ods. 1 Tr. por., bola v tomto postavení vypočutá podľa § 121 ods. 1 Tr. por., pritom bola poučená o právach obvineného podľa § 121 ods. 2 Tr. por. a § 122 ods. 1 Tr. por. Znamená to, že sebaobviňujúce vyjadrenie podozrivej osoby pred policajným orgánom je dôkaz o vine tejto osoby iba za predpokladu, že policajt vypočul takúto osobu ako obvineného a po poučení obvineného v zmysle zákona.

Nedostatok týchto podmienok nemožno obchádzať tým, že ako dôkaz sa použijú výpovede zasahujúcich policajtov o obsahu sebaobviňujúceho vyjadrenia, ktoré táto podozrivá osoba predniesla pred týmito policajtmi. Vyjadrenie, ktoré pred policajtmi podozrivý na mieste samom urobil, mohlo mať pritom povahu informácie v zmysle § 17a zákona č. 171/1993 o policajnom zbore, o čom policajti spísali aj úradné záznamy. Takýto úradný záznam, ani výpovede policajtov sprostredkujúce vyjadrenie podozrivého, najmä N.. W. pred nimi na mieste činu, ktoré možno pokladať za sebaobviňujúce vyjadrenie, nemožno v konaní pred súdom použiť ako dôkaz.

Výpovede policajtov vykonávajúcich operatívne šetrenie na mieste činu možno použiť ako dôkaz pred súdom, len ak vypovedajú o skutočnostiach, ktoré na mieste činu videli a zaznamenali. Súd však nesmie pripustiť výpovede policajtov ako svedkov o udalostiach, ktoré zistili „vyťažovaním“ podozrivých poškodených, či svedkov na mieste činu.

Z dôkazov vyplynulo, že Honde CR-V, z ktorej bolo strieľané na zver sa nachádzali tri osoby - obidvaja obžalovaní a svedok N.. Y. P., ktorý auto viedol. Nebolo pritom strieľané zo strany vodiča, ale z opačnej strany. Ako strieľajúci prichádzajú v úvahu obidvaja obžalovaní, keďže nebolo strieľané z miesta vodiča. Z procesne prípustných dôkazov sa nepodarilo jednoznačne zistiť kto z obžalovaných bol strelcom. Možno tu hovoriť o určitej dôkaznej núdzi.

Prichádza potom v úvahu, že konanie obžalovaných možno prejednať ako priestupok v rámci zákona č. 274/2009 o poľovníctve.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) tohto zákona sa dopustí priestupku v oblasti poľovníctva ten, kto porušuje povinnosť alebo zákaz na úseku ochrany poľovníctva podľa § 24, okrem § 24 ods. 3 písm. g), i).

Podľa § 24 ods. 3 písm. f) spomínaného zákona je zakázané loviť zver odstrelom alebo odchytnom alebo poľovnými dravcami bez povolenia na lov zveri a platného poľovného lístka.

Podľa § 76 ods. 3 citovaného zákona je orgánom príslušným na prejednanie priestupku okresný úrad, v ktorého územnej pôsobnosti bol priestupok spáchaný, teda Okresný úrad Rimavská Sobota.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon riadny opravný prostriedok nepripúšťa.